

Bokslutskommuniké 2018

Under året uppgick omsättningen till 20 083 miljoner kronor och rörelseresultatet till 509 miljoner kronor. Konsumentaffären fortsatte att visa stark tillväxt tack vare ökad försäljning både via e-handeln och de fysiska apoteken. Som tidigare kommunicerats påverkade avslutade avtal omsättning och resultat på vårdmarknaden.

SAMMANFATTNING AV FJÄRDE KVARTALET 2018

- Nettoomsättningen uppgick till 5 233 (4 753) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet uppgick till 70 (87) miljoner kronor och rörelsemarginalen uppgick till 1,3 (1,8) procent.
- Resultatet efter skatt uppgick till 63 (60) miljoner kronor.
- Apotekets uppdrag om läkemedelsförsörjning, inklusive läkemedelsservice och kvalitetsgranskning samt tillverkning i Region Sörmland, trädde i kraft under kvartalet.
- Apoteket öppnade två nya apotek, stängde tre samt moderniserade och byggde ut 15.

SAMMANFATTNING AV JANUARI – DECEMBER 2018

- Nettoomsättningen uppgick till 20 083 (19 871) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet uppgick till 509 (667) miljoner kronor och rörelsemarginalen uppgick till 2,5 (3,4) procent.
- Resultatet efter skatt uppgick till 457 (566) miljoner kronor.
- I mars startade leveranserna från Apotekets nya distansapotek i Tamros lokaler utanför Stockholm.
- Apoteket fick i ägaravisningen förlängt uppdrag om apoteksombud till den 30 juni 2019.
- Apoteket etablerade åtta nya apotek, stängde åtta och moderniserade 25. Vid årets utgång hade Apoteket 394 apotek.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

- Styrelsen föreslår utdelning om 230 (300) miljoner kronor avseende 2018.

NYCKELTAL

	okt–dec 2018	okt–dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
Nettoomsättning, mnkr	5 233	4 753	20 083	19 871
Rörelseresultat, mnkr	70	87	509	667
Rörelsemarginal, %	1,3	1,8	2,5	3,4
Resultat efter skatt, mnkr	63	60	457	566
Resultat per aktie, kr	360	343	2 611	3 234
Operativt kassaflöde, mnkr	–103	124	226	518
Nettolåneskuld/fordran, mnkr	–	–	751	677
Skuldsättningsgrad, %	–	–	34	34
Räntabilitet på eget kapital, % ¹	–	–	10,1	12,5
Räntabilitet på sysselsatt kapital, % ¹	–	–	17,6	25,0
Medelantal anställda	2 981	3 027	3 023	3 113

¹) Baserat på rullande 12 månaders utfall.
För ekonomiska definitioner, se sidan 16.

Ett starkt år på konsumentmarknaden

Apoteket drivs av att hjälpa människor leva ett liv i hälsa, oavsett om man är frisk eller lever med en sjukdom. Antalet kundbesök ökade under 2018, vilket gläder mig. 2019 fortsätter vi utveckla vårt erbjudande för att göra det enklare att må bra.

Under 2018 har Apotekets konsumentaffär utvecklats väl. Försäljningsutvecklingen drivs av såväl ett ökat antal kundbesök som förbättrade snittköp. Investeringarna i det digitala kundmötet fortsätter och vi bibehåller en hög takt i moderniseringen av butiksnätet. Nya hälsotjänster och utökat sortiment har tagits emot positivt av kunderna.

Fler kundmöten ökade försäljningen av både egenvård och förskrivet, det senare drivet av förmedlingen av fler avancerade läkemedel med högre snittpris. E-handeln växte med drygt 30 procent trots inkörningsproblem för vårt nya distanslager. Konsumentaffären visade totalt sett stark tillväxt. I våra avtal med regioner och landsting påverkade färre kontrakt och lägre marginaler omsättning och resultat. Sammantaget ökade årets omsättning något jämfört med föregående år, till 20 083 miljoner kronor. Rörelseresultatet uppgick till 509 miljoner kronor.

Under årets fjärde kvartal ökade omsättningen med 10 procent tack vare tillväxt inom samtliga affärsområden. Vid årets slut började Apoteket leverera tjänster inom ramen för ett nytt landstingsavtal. Kvartalets satsningar på förbättring av butiksnätet och vår e-handel drev ökade kostnader.

FRAMGÅNGSRIK LÄKEMEDELSBEHANDLING

Apoteket arbetar tillsammans med fler olika aktörer för att göra våra kunders läkemedelsbehandling så enkel och framgångsrik som möjligt. Under året började vi erbjuda privatpersoner att själva beställa prenumeration av dosförpackade läkemedel. Tjänsten har mottagits positivt av såväl kunder som deras förskrivare. I samarbete med pensionärsorganisationerna i Sverige driver vi sedan flera år tillbaka Koll på Läkemedel. Satsningen har inneburit att ett stort antal äldre personer som multimedicerar fått stöd och hjälp för en bättre läkemedelsbehandling. Projektet har resulterat i en minskning av antalet olämpliga läkemedel som skrivs ut och färre fallskador bland äldre människor. Apoteket fortsätter detta arbete med oförminskad kraft kommande år.

DET SKA VARA ENKELT ATT MÅ BRA

För att kunna erbjuda våra kunder fler alternativ för ett liv i hälsa,

har vi under de senaste åren tagit fram ett webbunikt sortiment. Fokus ligger på produkter med hög efterfrågan online, så som barnartiklar, kosttillskott och intimprodukter. Vi satsar även på nya sätt att erbjuda hälsotjänster, både på våra fysiska apotek och i digitala kanaler. I samarbete med noga utvalda partners erbjuder vi bland annat hjälp med att sluta röka, vaccinationer, syn- och hörselundersökning samt provtagning för digitala vårdgivare. Under det fjärde kvartalet kunde vi genom dessa samarbeten börja erbjuda kunderna hjälp med förnyelse av recept på plats i apoteket.

KUNDFOKUSERAD UTVECKLING

Att Apoteket håller en hög förändringstakt in i framtiden är en förutsättning för att möta kundernas behov. Det digitala kundmötet innebär fler möjligheter att tillhandahålla individanpassad stöd för ett liv i hälsa. Ny teknik skapar förutsättningar att effektivisera arbetsprocesser. Flera utvecklingsprojekt pågår, vilket bidrar till högre investeringsnivåer för 2019. Vi arbetar samtidigt med att förbättra arbetsätt och organisation för att hålla en hög utvecklingstakt framåt.

ETT VARMT TACK FÖR ÅRET SOM GÅTT

Jag vill tacka kunderna för förtroendet ni gett oss under året. Ett varmt tack också till våra kompetenta och engagerade medarbetare, som varje dag, med initiativrikedom och omtänksamhet hjälper människor att leva ett liv i hälsa.

Solna i januari 2019

Ann Carlsson

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Marknadsöversikt

Efterfrågan på konsumentmarknaden utvecklades positivt under perioden januari–december 2018. Den totala omsättningen uppgick till 45,4 miljarder kronor, en ökning med 9,7 procent jämfört med föregående år. Försäljningen av förskrivna produkter ökade med 10,4 procent, receptfria läkemedel ökade med 2,2 procent och övriga apoteksprodukter ökade med 11,5 procent. Försäljningsökningen av receptförskrivna produkter drivs framför allt av dyrare läkemedel.

För perioden oktober–december uppgick den totala omsättningen till 11,7 miljarder kronor, en ökning med 11,1 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Försäljningen av förskrivna produkter ökade med 12,3 procent, receptfria läkemedel ökade med 2,4 procent och övriga apoteksprodukter ökade med 10,6 procent.

Konsumentmarknaden definieras som apoteksaktörernas sammanlagda försäljning från butiks- och distanshandel till konsument.

ETT ANTAL NYA APOTEK UNDER 2018

Antalet öppenvårdsapotek har blivit något fler under året och på den svenska marknaden fanns vid årets utgång 1422 apotek. Detta motsvarar en ökning om 0,8 procent jämfört med året innan. Apotekstätheten i Sverige är därmed cirka 7 200 invånare per apotek.

Apoteket har under 2018 etablerat åtta nya apotek, varav två under fjärde kvartalet, samt stängt åtta apotek. Vid årets utgång hade Apoteket sammanlagt 394 apotek.

ALLT FLER E-HANDLAR LÄKEMEDEL

Försäljning av läkemedel och andra apoteksprodukter via e-handel ökade och utgjorde under 2018 sammanlagt 8,2 procent av den totala försäljningen på apoteksmarknaden i Sverige. Motsvarande siffra vid utgången av 2017 var 6,5 procent. Fjärde kvartalet 2018 var andelen 8,9 procent jämfört med 7,3 procent fjärde kvartalet 2017.

AVTAL PÅ VÅRDMARKNADEN

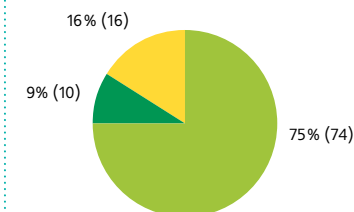
Lönsamhetsutvecklingen på vårdmarknaden är fortsatt utmanande och flera region- och landstingsavtal minskar i omfattning.

Under fjärde kvartalet började ett för Apoteket nytt läkemedelsförsörjningsavtal, som även omfattar tillverkning, läkemedelsservice och kvalitetsgranskning i Södermanlands landsting att gälla. Detta avtal löper i tre år framöver, med möjlighet till förlängning i ett år.

APOTEKSAKTÖRERNAS
FÖRSÄLJNING PÅ KONSUMENT-
MARKNADEN JAN–DEC 2018

45,4

Den sammanlagda försäljningen var 45,4 (41,4) miljarder kronor.

■ Receptförskrivet
■ Receptfria läkemedel
■ Övriga apoteksprodukter

Apotekens sammanlagda försäljning fördelat på respektive försäljningslag. Statistik från Sveriges Apoteksörening.

Koncernen

Perioden oktober–december

NETTOOMSÄTTNING

Nettoomsättningen under perioden oktober–december ökade med 10,1 procent till 5 233 (4 753) miljoner kronor. Apotekets omsättning på konsumentmarknaden ökade både på apoteken och via e-handeln. Ökad försäljning av dyrare läkemedel bidrar till tillväxten. Omsättningen i avtalsaffärerna ökade något under kvartalet som en följd av att avtalsbasen innehöll ytterligare ett landstingsavtal.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för perioden oktober–december uppgick till 70 (87) miljoner kronor, en minskning med 17 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Ökade satsningar på utveckling av digitala lösningar och butiker har påverkat kostnaderna och resultatet. Periodens avskrivningar uppgick till 30 (33) miljoner kronor. Rörelsemarginalen uppgick till 1,3 (1,8) procent.

Perioden januari–december

NETTOOMSÄTTNING

Under perioden januari–december ökade Apotekets nettoomsättning med 1,1 procent till 20 083 (19 871) miljoner kronor.

KONSUMENTMARKNADEN

Apoteket erbjuder privatpersoner läkemedel och andra hälsorelaterade produkter och tjänster samt information och rådgivning genom 394 apotek och distanshandel. Apoteket bedriver även ombudsverksamhet på 618 platser i landet.

Nettoomsättningen för perioden januari–december ökade med 8,3 procent jämfört med föregående år och uppgick till 15 222 (14 067) miljoner kronor. Försäljningsökningen beror främst på en ökad försäljning av receptföreskrivna produkter i både butik och via e-handel

med en mixförskjutning mot dyrare läkemedel. Försäljningsökning till följd av dyrare läkemedel stärker dock inte Apotekets bruttovinst.

Även försäljningen av produkter för egenvård ökade under perioden.

Den 31 december 2018 uppgick Apotekets marknadsandel till knappt 28 procent baserat på antal öppenvårdsapotek, vilken var i princip oförändrad jämfört med årets ingång. Marknadsandelen för öppenvårdsapotek mätt som omsättning av förskrivna produkter uppgick till 34 (34) procent under perioden januari–december 2018. Marknadsandelen mätt som omsättning avseende receptfria läkemedel och övriga apoteksprodukter uppgick till 27 (27) procent.

VÅRD- OCH FÖRETAGSMARKNADEN

Apoteket erbjuder läkemedelsleveranser, dosförpackade läkemedel, tillverkning av individanpassade läkemedel (extempore) och läkemedelsservice via avtal till landsting, regioner, kommuner och företag.

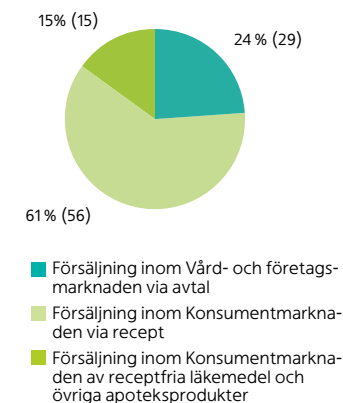
Nettoomsättningen minskade under januari–december med 16,3 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 4 861 (5 804) miljoner kronor. Försäljningen minskar till följd av färre avtal till landstingen avseende läkemedelsleveranser och dosförpackade läkemedel.

INTÄKTSANALYS

FÖRSÄLJNINGSSAMMANSTÄLLNING

	okt–dec 2018	okt–dec 2017	Helår 2018	Helår 2017	Föränd- ring %
Konsumentmarknaden	3 912	3 581	15 222	14 067	8,3
Vård- och företagsmarknaden	1 321	1 171	4 861	5 804	-16,3
Summa nettoomsättning	5 233	4 752	20 083	19 871	1,1

FÖRSÄLJNINGSMIX APOTEKET JAN–DEC 2018

BUTIKSUTVECKLING 2018

Antal 1 januari	394
Nyöppnade	8
Stängda	-8
Antal 31 december	394

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för perioden januari–december uppgick till 509 (667) miljoner kronor, vilket var en försämring med 158 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Nedgången beror främst på lägre bruttovinst till följd av lägre omsättning på vårdmarknaden, samt högre omkostnader. IT-utvecklingskostnaderna ökade, främst relaterat till utveckling av bättre kunderbjudanden. Avskrivningarna uppgick till 125 (134) miljoner kronor.

Rörelsemarginalen för 2018 uppgick till 2,5 (3,4) procent, att jämföra med Apotekets långsiktiga mål på 3,0 procent.

RESULTAT EFTER SKATT

Resultat efter skatt uppgick till 457 (566) miljoner kronor vilket är 109 miljoner kronor lägre än föregående år. Finansnettot för pensioner ökade till 89 (68) miljoner kronor. Pensionsjusterat nettoresultat för 2018 uppgick till 387 (513) miljoner kronor.

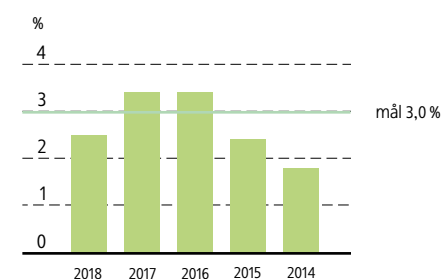
ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Aktuariella vinster och förluster som avser förändringen i verkligt värde av förvaltningstillgångarna i Apotekets Pensionsstiftelse samt utvecklingen i pensionsförpliktelsen i jämförelse med prognos, redovisas i Övrigt totalresultat. För perioden januari–december uppgick Övrigt totalresultat till –452 (282).

Försämringen av aktuariella poster är hänförlig till ett högre pensionsåtagande till följd av sänkt diskonteringsränta samt en lägre avkastning på förvaltningstillgångar. Även en retroaktiv skuldföring av en korrigerad familjepension för åren 2008-2018 har beaktats med 31 miljoner kronor och påverkar negativt.

Omvärdering av uppskjuten skatt avseende sänkt bolagsskattesats de kommande åren påverkar Övrigt totalresultat positivt med 39 miljoner kronor.

RÖRELSEMARGINAL

KONCERNENS NETTOOMSÄTTNING, RÖRELSERESULTAT OCH RÖRELSEMARGINAL PER KVARTAL

	2018:4	2018:3	2018:2	2018:1	2017:4	2017:3	2017:2	2017:1	2016:4
Nettoomsättning, mnkr	5 233	4 824	5 144	4 882	4 753	4 779	5 178	5 161	5 250
Rörelseresultat, mnkr	70	148	145	146	87	187	193	200	158
Rörelsemarginal, %	1,3	3,1	2,8	3,0	1,8	3,9	3,7	3,9	3,0

KASSAFLÖDE OCH FINANSIELL STÄLLNING

KASSAFLÖDE

Det operativa kassaflödet uppgick till 226 (518) miljoner kronor. Periodens försämrade operativa kassaflöde är främst en effekt av periodens lägre rörelseresultat samt högre kapitalbindning i lager och kundfordringar. Kassaflödet från den finansiella verksamheten uppgick till -200 (-416) miljoner kronor, vilket inkluderar en aktieutdelning om 300 (300) miljoner kronor. Årets totala kassaflöde uppgick till 26 (102) miljoner kronor och likvida medel uppgick den 31 december 2018 till 149 (123) miljoner kronor.

INVESTERINGAR

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 164 (172) miljoner kronor, och utgörs huvudsakligen av investeringar avseende ny- och ombyggnation av apotek.

FINANSIELL STÄLLNING

Det egna kapitalet uppgick den 31 december 2018 till 4 453 miljoner kronor, vilket var 295 miljoner kronor lägre än vid årets ingång. Värdet på pensionstillgången minskade under året med 709 miljoner kronor och uppgick till 2 817 miljoner kronor.

Räntabiliteten på sysselsatt kapital uppgick till 17,6 (25,0) procent och räntabiliteten på eget kapital till 10,1 (12,5) procent för senaste tolv månadersperioden. Nettolåneskulden uppgick till 751 miljoner kronor per den 31 december 2018 att jämföra med en nettolåneskuld om 677 miljoner kronor vid årets ingång.

Apotekets finansiella ställning har påverkats dels av utdelningen om 300 miljoner kronor samt av att beslutad gottgörelse för 2017 om 459 miljoner kronor har reglerats i perioden.

Skuldsättningsgraden uppgick till 34 (34) procent, det vill säga något lägre än målintervallet på 40–80 procent.

Styrelsens förslag på utdelning uppgår till 230 (300) miljoner kronor.

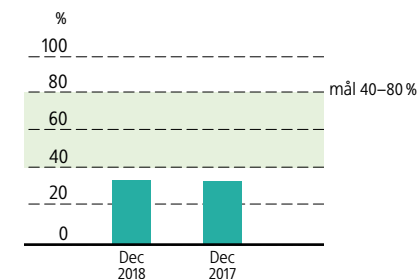
KONCERNENS OPERATIVA KASSAFLÖDE

	okt–dec 2018	okt–dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-44	176	390	685
Investeringar i immateriella tillgångar	-1	-6	-20	-16
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-58	-51	-144	-156
Avyttrade anläggningstillgångar	0	5	0	5
Operativt kassaflöde	-103	124	226	518

ANALYS AV FÖRÄNDRING RÄNTEBÄRANDE NETTOLÅNESKULD

mnkr	Helår 2018	Helår 2017
IB 1 januari	677	895
Operativt kassaflöde	-226	-518
Utdelning	300	300
UB 31 december	751	677

SKULDSÄTTNINGSGRAD

Moderbolaget

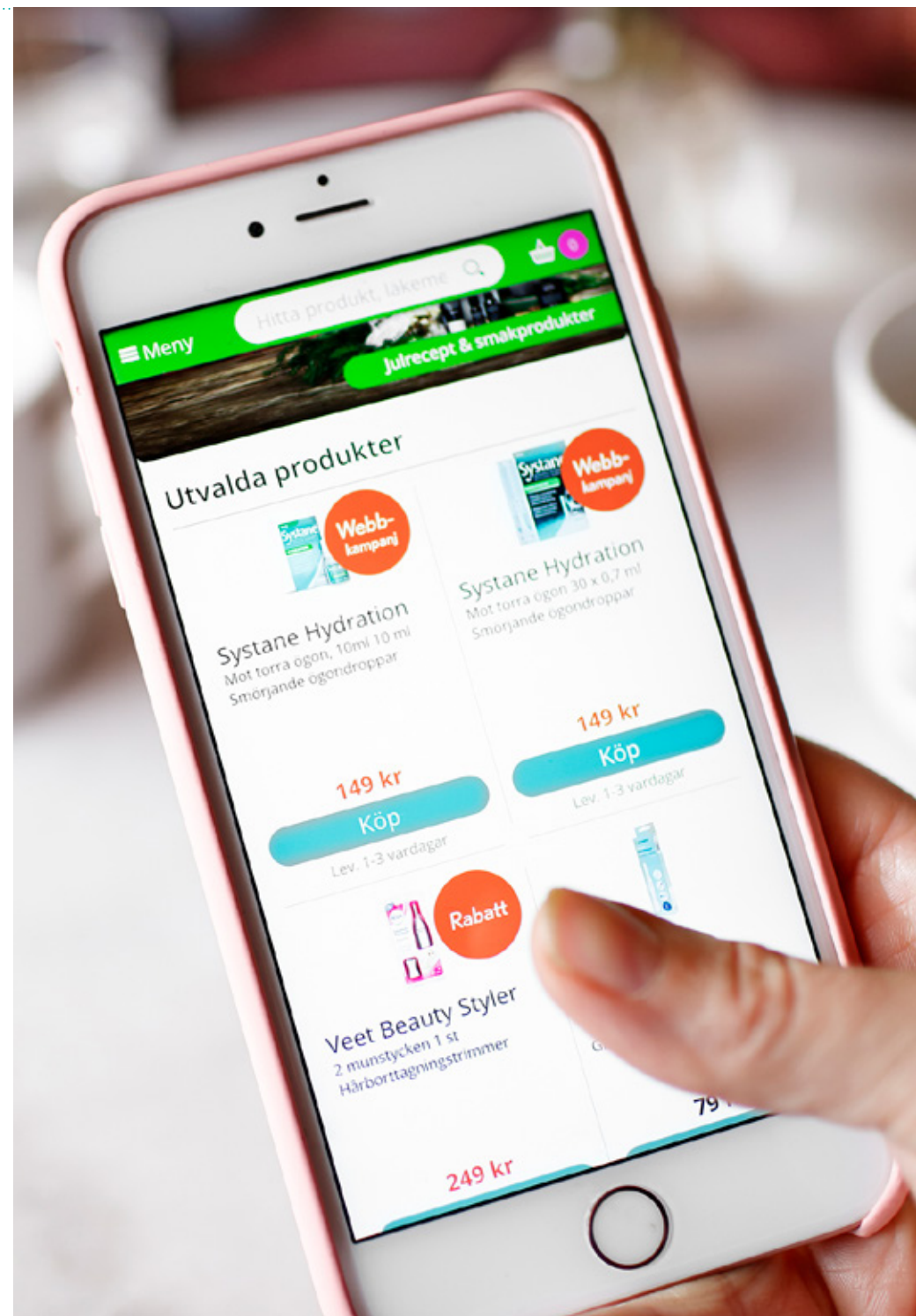
Perioden januari–december

Under perioden januari–december uppgick nettoomsättningen för Apoteket AB till 20 082 (19 871) miljoner kronor. Försäljningsökningen beror främst på högre försäljning i butik och i e-handel inom konsumentmarknaden. Försäljning inom vård- och företagsmarknaden minskar till följd av färre landstingsavtal. Rörelseresultatet uppgick till 666 (835) miljoner kronor. Resultatet efter skatt uppgick till 426 (503) miljoner kronor.

Det operativa kassaflödet uppgick till 226 (517) miljoner kronor. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till –164 (–167) miljoner kronor. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till –200 (–416) miljoner kronor. Periodens kassaflöde uppgick till 26 (101) miljoner kronor.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE FÖR BEDÖMNING AV UTVECKLING, RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som redovisas för koncernen är också relevanta för moderbolaget.

Hållbar utveckling

Apoteket bedriver verksamhet på ett långsiktigt lönsamt och ansvarsfullt sätt, till nytta för människors hälsa och för miljön. Under fjärde kvartalet genomfördes en rad aktiviteter som bidrar på olika sätt till Apotekets fem prioriterade målområden: hälsa, kunderbjudande, miljö, medarbetare och lönsamhet. Läs mer om vårt hållbarhetsarbete i Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2017 eller i den digitala sammanfattningen på www.omapoteket.se.

HÖJT FRISKVÅRDSBIDRAG MOTIVERAR TILL BÄTTRE HÄLSA

Under det fjärde kvartalet genomförde Apoteket en höjning av friskvårdsbidraget, i syfte att skapa bättre möjligheter för medarbetarna att ta hand om sin hälsa.

Initiativet ligger i linje med Apotekets vision om ett liv i hälsa och vår ambition att vara den ledande hälsoaktören. Motiverade medarbetare som mår bra är avgörande för att vi ska kunna möta våra kunders olika behov.

SNABBSPÅR TILL SVENSK FARMACEUTLEGITIMATION

Apotekets snabbspår för utländska farmaceuter inleddes i augusti 2018. Initiativet innebär att teoretiska studier varvas med praktik på apotek, egenvårdsutbildning och studiebesök i våra olika verksamheter.

Målet är att farmaceuterna ska klara kunskapsprovet eller komma in på kompletteringsutbildningen, för att där efter kunna få sin legitimation och arbeta som farmaceuter på den svenska marknaden.

INFORMATION OM LUNGSJUKDOM PÅ APOTEK

Riksförbundet HjärtLung har utsett november till Lungmånaden. I samband med detta besökte representanter för organisationen utvalda apotek för att informera kunder om hjärt- och lungsjukdom. Bland annat fick kunderna veta mer om personcentrerad vård, vilket innebär att patientens egna förmågor och resurser identifieras som en nyckelfaktor i en framgångsrik behandling. Potentialen är effektivitetsvinster för samhället och en förbättrad tillvaro för de som lever med hjärt- eller lungsjukdom.

INTERNATIONELLA PSORIASISDAGEN UPPMÄRKSAMMAS

Den 29 oktober uppmärksammades Internationella Psoriasisdagen av Apoteket. I anslutning till detta informerade Psoriasisförbundet kunder om sjukdomen och den verksamhet som förbundet bedriver.

Psoriasis är en av våra vanligaste folksjukdomar. Det är en ärftlig kronisk sjukdom som både kan drabba hud och leder. 250 000-300 000 personer i Sverige lever med någon form av psoriasis och hos drygt hälften av dessa debuterar sjukdomen före 25 års ålder.

Fortsatt stöd till Koll på läkemedel

Koll på Läkemedel är ett samarbete mellan pensionsorganisationerna PRO, SPF Seniorerna, SKPF Pensionärerna och Apoteket. Efter beslut från regeringen tilldelades organisationen under året fortsatt stöd.

Koll på läkemedel kommer att fortsätta arbeta för en bättre läkemedelsbehandling för äldre, en minskning av antalet olämpliga läkemedel som skrivs ut och för att minska antalet fallskador bland både män och kvinnor.

Systemet Elektroniskt Expertstöd, EES, ger oss ett bra underlag för att kunna hjälpa äldre med sin läkemedelsbehandling. Med hjälp av EES kan våra farmaceuter bland annat kontrollera att kundernas läkemedel passar ihop med varandra och att doseringen är lämplig.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Apoteket genomför årligen en riskanalys baserad på ekonomisk påverkan och sannolikhet. Den omfattar riskfaktorer med effekter på både kort och lång sikt där det utöver ekonomisk påverkan även tas hänsyn till hållbarhetsrelaterade risker. Riskerna kategoriseras i omvärlds- och marknadsrisker, finansiella risker samt hållbarhetsrisker.

För en fullständig redogörelse av de risker som påverkar koncernen hänvisas till Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2017, sidorna 25–27.

OMVÄRLDS- OCH MARKNADSRISKER

Omvärlds- och marknadsrisker avser externa händelser och förändringar som är kopplade till Apotekets omvärld och den marknad företaget finns på. För Apoteket utgörs dessa risker främst av konkurrenssituation, cyberhot samt övriga förändringar på marknaden såsom förhandlings- och utbytesrätt avseende parallellimporterade läkemedel. Apoteket följer noga utvecklingen genom omvärldsbevakning och intressentdialoger.

FINANSIELLA RISKER

Finansiella risker avser risken att redovisat värde för en specifik finansiell tillgång eller skuld varierar över tiden. Apoteket har ett stort pensions-

åtagande som tryggas i Apotekets Pensionsstiftelse. Pensionsåtagandet är till stor del hänförligt till perioden före omregleringen av apoteksmarknaden. Om värdet på tillgångarna i pensionsstiftelsen utvecklas negativt kan det medföra att Apoteket måste tillskjuta kapital för att säkra tryggandet av pensionsåtagandet. För att säkerställa adekvat riskkontroll har stiftelsen ett tydligt definierat riskmandat. Apotekets verksamhet är i begränsad omfattning utsatt för valuta-, ränte- och kreditrisker.

HÅLLBARHETSRIKER

Med hållbarhetsrisker avses faktorer med påverkan på långsiktiga värden ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

En hållbarhetsrisk återfinns inom produktförsörjningen där apotekets varumärke skulle påverkas negativt vid oacceptabla sociala förhållanden hos leverantörer och tillverkare. Apoteket ställer höga krav vid granskning av leverantörer och tillverkningsställen, speciellt avseende leverantörer av Apotekets egna märkesvaror. Noggranna kontroller görs av alla produkter som inte är läkemedel innan de tas in i sortimentet.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Apoteket har inga väsentliga händelser att rapportera efter balansdagen.

Ägaranvisning och ekonomiska mål

Årsstämman i Apoteket den 19 april 2018 beslöt, i enlighet med styrelsens förslag, om en utdelning på 300 (300) miljoner kronor, vilket motsvarar 1 714,29 (1 714,29) kronor per aktie. Vid årsstämman omvaldes följande styrelseledamöter; Gert Karnberger (ordförande), Inger Andersson, Pia Gideon och Leif Ljungqvist. Barbro Fridén och Lars Nilsson valdes in som nya ledamöter. Kristina Schauman och Maria Curman avböjde omval.

ÄGARANVISNING

I ägaranvisningen anges bland annat att Apoteket ska behålla befintliga apoteksombud i den utsträckning som behövs för att upprätthålla en god läkemedelsförsörjning på den ort där ombudet är verksam. Uppdraget är förlängt och gäller till och med den 30 juni 2019.

EKONOMISKA MÅL

Apoteket har följande ekonomiska mål gällande lönsamhet, kapitalstruktur och utdelningspolicy.

- Rörelsemarginalen ska uppgå till 3 procent.
- Skuldsättningsgraden ska vara 40–80 procent av pensionsjusterat eget kapital.
- Utdelningen ska uppgå till 40–60 procent av årets resultat justerat för resultat och skatt hänförlig till pensionstillgångar och pensionsförpliktelser.

De ekonomiska målen är långsiktiga, vilket innebär att målen till följd av exempelvis konjunkturbetingade fluktuationer kan över- eller underskridas vissa år. Utvärderingen baseras på en kombination av historiskt utfall och bedömd förmåga att uppnå målen kommande år. Definitioner av de ekonomiska målen återfinns på sidan 17.

Undertecknande

Solna den 31 januari 2019
Apoteket AB (publ)

Ann Carlsson
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Denna rapport har inte varit föremål för revisorernas granskning.

Kort om Apoteket

Vi vill göra det enklare att må bra och erbjuder ett brett utbud av läkemedel, noga utvalda hälsoprodukter och kvalificerade farmaceutiska tjänster till konsumenter, vård och företag. Hos oss möter du engagerade medarbetare med djup kunskap om läkemedel och hälsa. Vi har 394 öppenvårdsapotek och 618 apoteksombud över hela landet. Vi finns även på flera av sjukhusens vårdavdelningar. Du kan besöka oss dygnet runt på [apoteket.se](https://www.apoteket.se) och i appen Mitt apotek.

Apoteket grundades 1971 och är ett statligt ägt företag med huvudkontor i Solna.

Pressmeddelanden och övriga nyheter i urval, kvartal 4

2018-10-09 Apoteket lanserar helhetserbjudande inom ögonhälsa i Östersund. Förutom läkemedel och egenvård erbjuds undersökningar samt glas och bågar i samarbete med optiker och ögonläkare.

2018-10-19 Apotekets delårsrapport för januari-september visar hög tillväxt på konsumentmarknaden. Både e-handeln och försäljningen via fysiska apotek utvecklas positivt.

2018-10-25 Apoteket öppnar nytt i nordvästra Skåne. I Båstad kan man besöka Apoteket vid den nya handelsplatsen Entré och i Helsingborg på Söder vid Mäster Palms torg.

2018-11-06 Apoteket utökar satsningen på vaccinationer inför influensasäsongen med tetravalent influensavaccin.

2018-11-27 Apoteket följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer och prioriterar riskgrupper vid influensavaccinationer, efter att flera landsting och regioner uppgett att det rått vaccinbrist.

2018-12-06 Mikael Lenneryd utses till ny marknadsdirektör. Han kommer närmast från en tjänst som chef för Apotekets digitala kanaler.

2018-12-10 Apoteket utökar samarbetet med Doktor24. Kunderna kommer att kunna kontakta Doktor24 för rådgivning och behandling i appen Mitt Apotek och genom [apoteket.se](https://www.apoteket.se).

FINANSIELLA RAPPORTER

Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2018, 28 mars 2019

Delårsrapport januari – mars 2019, 25 april 2019

Delårsrapport januari – juni 2019, 19 juli 2019

Delårsrapport januari – september 2019, 28 oktober 2019

Apotekets årsstämma 24 april 2019 i Solna.

Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2017 finns tillgänglig på [apoteket.se](https://www.apoteket.se). En digital sammanfattning finns på [omapoteket.se](https://www.omapoteket.se)

FÖR FINANSIELL INFORMATION KONTAKTA:

Ann Carlsson, vd
Tel 010-447 57 57

ann.carlsson@apoteket.se

Eva Hemb, CFO
Tel 010-447 50 00

eva.hemb@apoteket.se

Finansiella rapporter i sammandrag

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i miljoner kronor	okt–dec 2018	okt–dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
Nettoomsättning	5 233	4 753	20 083	19 871
Övriga rörelseintäkter	4	6	10	8
Handelsvaror	-4 262	-3 785	-16 197	-15 904
Övriga externa kostnader	-346	-332	-1 251	-1 174
Personalkostnader	-529	-522	-2 011	-2 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-30	-33	-125	-134
Rörelseresultat	70	87	509	667
Finansnetto	-2	-1	-5	-4
Finansnetto, pensioner	22	18	89	68
Andelar i intresseföretags resultat	0	0	0	0
Resultat före skatt	90	104	593	731
Skatt	-27	-44	-136	-165
Periodens resultat	63	60	457	566
<i>Övrigt totalresultat</i>				
<i>Poster som ej kan omföras till periodens resultat</i>				
Aktuariella vinster (+)/förluster (-) efter skatt	-113	-1	-452	282
Övrigt totalresultat	-113	-1	-452	282
Totalresultat för perioden	-50	59	5	848
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	63	60	457	566
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-50	59	5	848
Resultat per aktie, kr	360	343	2 611	3 234
Antal aktier	175 000	175 000	175 000	175 000

KONCERNENS BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG

Belopp i miljoner kronor	31 dec 2018	31 dec 2017
Immateriella anläggningstillgångar	40	53
Materiella anläggningstillgångar	463	411
Pensionsfordran	2 817	3 526
Övriga finansiella anläggningstillgångar	85	85
Summa anläggningstillgångar	3 405	4 075
Varulager	1 630	1 462
Kundfordringar	2 265	2 056
Övriga kortfristiga fordringar	1 007	932
Likvida medel	149	123
Summa omsättningstillgångar	5 051	4 573
Summa tillgångar	8 456	8 648
Eget kapital	4 453	4 748
Långfristiga skulder	857	1 029
Kortfristiga skulder, räntebärande	900	800
Övriga kortfristiga skulder	2 246	2 071
Summa kortfristiga skulder	3 146	2 871
Summa eget kapital och skulder	8 456	8 648

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i miljoner kronor	okt–dec 2018	okt–dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
<i>Löpande verksamheten</i>				
Resultat före skatt	90	104	593	731
Avskrivningar och nedskrivningar	30	33	125	134
Ej kassaflödespåverkande pensionsposter	49	41	168	157
Finansnetto pensioner	-22	-18	-89	-68
Fordran gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse	-121	-116	-479	-459
Erhållen gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse	0	0	459	436
Övrigt	0	-5	0	-4
Betald skatt	-12	-40	-107	-170
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	14	-1	670	757
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>				
Förändringar av varulager	-47	1	-168	-23
Förändringar av fordringar	-113	194	-287	195
Förändringar av skulder	102	-18	175	-244
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-44	176	390	685
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Investeringar i immateriella tillgångar	-1	-6	-20	-16
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-58	-51	-144	-156
Avyttring anläggningstillgångar	0	5	0	5
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-59	-52	-164	-167
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Utbetald utdelning	-	-	-300	-300
Övrig finansieringsverksamhet	150	-50	100	-116
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	150	-50	-200	-416
Periodens kassaflöde	47	74	26	102
Likvida medel vid periodens början	102	49	123	21
Likvida medel vid periodens slut	149	123	149	123

KONCERNENS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i miljoner kronor	31 dec 2018	31 dec 2017
Eget kapital vid årets ingång	4 748	4 200
Utdelning	-300	-300
Totalresultat för perioden	5	848
Eget kapital vid periodens utgång	4 453	4 748

Eget kapital är i sin helhet hänförligt till moderbolagets aktieägare.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i miljoner kronor	okt-dec 2018	okt-dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
Nettoomsättning	5 233	4 753	20 082	19 871
Övriga rörelseintäkter	4	6	10	8
Handelsvaror	-4 262	-3 784	-16 196	-15 903
Övriga externa kostnader	-346	-332	-1 253	-1 176
Personalkostnader	-480	-481	-1 843	-1 843
Avskrivningar och nedskrivningar	-30	-32	-134	-122
Rörelseresultat	119	130	666	835
Finansnetto	-2	-1	-5	-4
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	117	129	661	831
Bokslutsdispositioner	-105	-184	-105	-184
Skatt	-10	-7	-130	-144
Periodens resultat	2	-62	426	503

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i miljoner kronor	okt-dec 2018	okt-dec 2017	Helår 2018	Helår 2017
Periodens resultat	2	-62	426	503
Totalresultat för perioden	-	-	-	-
Totalresultat vid periodens utgång	2	-62	426	503

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i miljoner kronor	31 dec 2018	31 dec 2017
Immateriella anläggningstillgångar	40	53
Materiella anläggningstillgångar	440	397
Finansiella anläggningstillgångar	119	119
Summa anläggningstillgångar	599	569
Varulager	1 630	1 462
Kundfordringar	2 265	2 056
Kortfristig fordran hos koncernföretag	3	6
Övriga kortfristiga fordringar	1 006	931
Kassa och bank	147	121
Summa omsättningstillgångar	5 051	4 576
Summa tillgångar	5 650	5 145
Eget kapital	1 274	1 148
Obeskattade reserver	1 191	1 087
Avsättningar	14	14
Långfristiga skulder till koncernföretag	-	-
Kortfristiga skulder, räntebärande	900	800
Kortfristiga skulder till koncernföretag	25	25
Övriga kortfristiga skulder	2 246	2 071
Summa kortfristiga skulder	3 171	2 896
Summa eget kapital och skulder	5 650	5 145

Noter

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Denna delårsrapport i sammandrag för koncernen har upprättats i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering samt tillämpliga bestämmelser i Årsredovisningslagen. Delårsrapporten för moderbolaget har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens 9 kapitel, Delårsrapport. För koncernen och moderbolaget har samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder tillämpats som i den senaste årsredovisningen beaktat nedan beskrivna standarder. Ändrade standarder, tolkningar och förbättringar som trädde i kraft den 1 januari 2018 har inte haft någon påverkan på Apotekets koncernredovisning. Upplýsningar i enlighet med IAS34.16A framkommer, förutom i de finansiella rapporterna och dess tillhörande noter, även i övriga delar av delårsrapporten.

IFRS 9 Financial Instruments recognition and measurements

IFRS 9 Finansiella instrument trädde i kraft 1 januari 2018 och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden innehåller nya principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och påverkar inte de finansiella rapporterna för Apotekets koncern och moderbolag.

IFRS 15 Revenue recognition

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder är en heltäckande standard för att bestämma hur stora intäkter som ska redovisas och när dessa intäkter ska redovisas. Den trädde i kraft 1 januari 2018 och ersatte IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram. Standarden påverkar inte de finansiella rapporterna för koncern och moderbolag, då bolagets intäkter främst uppkommer vid direktförsäljning av varor.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 Leases ersätter från och med 2019 existerande IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4. Apoteket kommer att tillämpa IFRS 16 från och med den 1 januari 2019 och kommer att tillämpa den modifierade retroaktiva metoden. IFRS 16 påverkar främst leasetagare och den centrala effekten är att alla leasingavtal som idag redovisas som operationella leasingavtal, ska redovisas på ett sätt som liknar aktuell redovisning av finansiella leasingavtal. Det innebär att även för operationella leasingavtal behöver tillgång och skuld redovisas, med tillhörande redovisning av kostnader för avskrivningar och ränta – till skillnad mot idag då ingen redovisning sker av hyrd tillgång och relaterad skuld, och då leasingavgifterna periodiseras linjärt som leasingkostnad.

Apoteket har beräknat effekterna av standarden och dess konsekvenser på de finansiella rapporterna för koncernen. Bedömningen är att koncernens balansräkning påverkas med en ökning av leasade tillgångar bestående av lokaler för apotek, huvudkontor och övrig verksamhet med

cirka 870 miljoner kronor per 20190101. Samtidigt ökar koncernens skulder med Apotekets leasingåtaganden för samma lokaler med motsvarande belopp. I koncernens resultaträkning blir hyreskostnaderna lägre samtidigt som kostnader för avskrivningar och räntor ökar. Enligt beräkningar bedöms resultateffekterna för 2019 baserat på befintliga kontrakt till följande: hyrorna minskar med 281 miljoner kronor, avskrivningarna ökar med 273 miljoner kronor och räntekostnaderna ökar med 11 miljoner kronor.

Det leder till en förändring i nyckeltal såsom exempelvis rörelsemarginal, räntabilitet på eget kapital och nettolåneskuld som redovisas i kvartal 1 2019.

Apotekets hyreskostnader uppgick för 2018 till 289 miljoner kronor och de flesta hyresavtal förfaller inom fem år. Uppskattade hyreskostnader för kommande år uppgår till cirka 940 miljoner kronor, med hänvisning till not 6 i Apotekets Års- och hållbarhetsredovisning 2017.

Effekt på Uppskjuten skatt avseende beslut om sänkt bolagsskatt

I juni 2018 fattades beslut om att bolagsskattesatsen ska sänkas i två steg, från nuvarande 22,0 procent till 21,4 procent för företag med räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare och till 20,6 procent för räkenskapsår som börjar 1 januari 2021 eller senare. Som en konsekvens av detta har uppskjuten skatt omvärderats i koncern och moderbolag med följande påverkan:

(miljoner kronor)	Koncern	Moderbolag
Anläggningstillgångar	0,3	0,3
Nettopensionstillgång	39,4	–
Summa omvärderingseffekt	39,7	0,3

Not 2 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÄENDE

För moderbolaget avser 0,1 (0,1) procent av årets inköp och 0,0 (0,0) procent av årets försäljning transaktioner med dotterbolag.

Not 3 FINANSIELLA INSTRUMENT

Apotekets finansiella instrument består av likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder och upplupna leverantörskostnader samt kortfristiga skulder till kreditinstitut. Även övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Beskrivning alternativa resultatmått

(Icke-IFRS resultatmått)

Alternativa resultatmått	Beskrivning	Orsak till användande av mått
Bruttovinst	Nettoomsättning och övriga intäkter med avdrag för varukostnader.	Bolaget är till övervägande del verksamt inom detaljhandel där varukostnaden är ett centralt mått att följa. Bruttovinsten anger överskott före driftskostnader.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av årets nettoomsättning.	Ett av ägarens mål angivet i ägaranvisningen. Anger företagets förmåga till återinvestering och långsiktigt värdeskapande.
Pensionsjusterat nettoresultat	Periodens resultat justerat för finansnetto pensioner och därmed relaterad uppskjuten skatt.	Visar periodens resultat exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse.
Rörelsekapitalbindning	Mått på kapital som binds i verksamheten i form av omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.	Visar hur mycket av kapitalet som binds i verksamheten och därmed inte kan användas till andra investeringar. Här ingår de omsättningsbara posterna lager, kundfordringar, leverantörsskulder samt övriga kortfristiga fordringar och skulder.
Nettolåneskuld/fordran	Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar, exklusive nettopensionstillgångar.	Nettolåneskuld/fordran är det mest relevanta måttet för att visa bolagets totala lånefinansiering.
Pensionsjusterat eget kapital	Eget kapital justerat för avkastning, nettotillgångar och uppskjuten skatt hänförlig till pensionstillgångar i Apotekets Pensionsstiftelse.	Koncernens egna kapital exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse. Pensionstillgången är bunden i Apotekets Pensionsstiftelse där avkastning endast kan nyttjas via gottgörelser för pensionsutbetalningar. Definitioner exkluderande pensionsposter är mer hänförligt till bolagets verksamhet.
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld dividerat med pensionsjusterat eget kapital.	Ett av ägarens mål som anges i ägaranvisningen. Anger belåningsgrad och därmed finansiell risk.
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Pensionsjusterat resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar avkastning på kapital som binds i verksamheten.
Räntabilitet på eget kapital, %	Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar ur ett aktieägarperspektiv vilken avkastning som ges på ägarens investerade kapital.
Operativt kassaflöde	Utgörs av kassaflöde från den löpande verksamheten med avdrag för löpande investeringar i anläggningstillgångar samt sålda anläggnings-tillgångar.	Visar totalt kassaflöde som hänförs till den operativa verksamheten.

Härledning alternativa resultatmått

Alternativt resultatmått	Beräkning	Helår 2018	Helår 2017
<i>Mått hänförliga till koncernens resultaträkning</i>			
Nettoomsättning		20 083	19 871
Övriga intäkter		10	8
Handelsvaror		-16 197	-15 904
Bruttovinst		3 896	3 975
Rörelseresultat		509	667
Rörelsemarginal, %	Rörelseresultat / Nettoomsättning	2,5	3,4
Resultat före skatt		593	731
Finansnetto pensioner		-89	-68
Pensionsjusterat resultat efter finansnetto		504	663
Finansiella kostnader		5	5
Periodens resultat		457	566
Finansnetto pensioner		-89	-68
Skatt finansnetto pensioner		19	15
Pensionsjusterat nettoresultat		387	513

Forts. Härledning alternativa resultatmått

Alternativt resultatmått	Beräkning	Helår 2018	Helår 2017
<i>Mått hänförliga till koncernens balansräkning</i>			
Omsättningstillgångar		5 051	4 573
Summa kortfristiga skulder		-3 146	-2 871
Rörelsekapital		1 905	1 702
Räntebärande skulder		-900	-800
Räntebärande tillgångar (likvida medel)		149	123
Nettolåneskuld/fordran		-751	-677
Pensionsjusterat eget kapital	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	2 094	1 830
Räntebärande kortfristig skuld	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	800	841
Sysselsatt kapital		2 894	2 671
Eget kapital	UB	4 453	4 748
Pensionsfordran	UB	-2 817	-3 526
Uppskjuten skatt pensionsfordran	UB	580	775
Pensionsjusterat eget kapital		2 216	1 997
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld / Pensionsjusterat eget kapital	33,9	33,9
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Pensionsjusterat resultat efter finansnetto R12/ Sysselsatt kapital R12	17,6	25,0
Räntabilitet på eget kapital, %	Periodens resultat R12/ Genomsnittligt EK R12	10,1	12,5
<i>Mått hänförliga till koncernens kassaflödesanalys</i>			
Kassaflöde från den löpande verksamheten		390	685
Investeringar i anläggningstillgångar		-164	-172
Avyttrade anläggningstillgångar		0	5
Operativt kassaflöde		226	518

Övriga definitioner

Dos originalförpackningar	Läkemedel till en dospatient som inte kan förpackas i dospåsar, till exempel ampuller, vätskor och sprutor. Dessa levereras i sin originalförpackning tillsammans med dosförpackade läkemedel.
Dosförpackade läkemedel	Varje dospåse innehåller de läkemedel patienten ska ta vid ett och samma tillfälle, till exempel morgon, middag och kväll. Apotekets tjänst för dosförpackning av läkemedel heter Apodos.
Farmaceut	Person med farmaceutisk utbildning – apotekare eller receptarie.
Gottgörelse från pensionsstiftelse	Tillgodogörande av överskott från pensionsstiftelse som ersättning för utbetalda pensionskostnader.
International Financial Reporting Standards (IFRS)	Internationell redovisningsstandard som ges ut av International Accounting Standards Board (IASB).
Medelantal anställda	Beräknas enligt bokföringsnämndens rekommendation R4 som ett genomsnitt av antalet heltidsanställda personer baserat på månadsvisa mätningar under räkenskapsåret. Korrigering har gjorts för personal med deltidsanställning, föräldraledighet, tjänstledighet samt långtidssjukfrånvaro.

Apoteket AB (publ)
 Postadress: Box 3001, 169 03 Solna
 Besöksadress huvudkontoret:
 Pyramidvägen 2A, Solna
 Telefon: 010-447 50 00
 E-post: apoteket.sverige@apoteket.se
 www.apoteket.se Org nr: 556138-6532

